

**Posudek na bakalářskou práci Petra Gibase:
*Mezi „lokálností“ a „lokalitou“: vztah k místu na Jenerálce (Praha 6)***

Tato práce je velmi zajímavým příspěvkem k debatě o *emocionální geografii*, jak ji definují Davidson a Milligan 2004 a další. Snaží se na praktickém příkladu pražské příměstské lokality Jenerálka ukázat, jak je dnešními lidmi vnímáno místo, kde žijí či jen přebývají, jak toto místo sami, nejen svými stavbami, zásahy do krajiny, ale hlavně – a o tom tato práce je nejvíce – emocionálními vazbami a sociálními interakcemi utváří. Autor ukazuje tento aspekt v procesu právě probíhající kulturní změny, v níž jsme svědky rozpadu sousedsky vnímané komunity v souvislosti s procesem suburbanizace a také začleňování do kontextu globálního světa.

Jenerálka je pro tuto zkoumání velmi vhodně vybranou lokalitou. Nejen proto, že Petr Gibas má sám k místu určitý vztah a dovede zde navázat na dávno zapomenuté kontakty z časů svého dětství, bez čehož se do dnešních přípražských suburbií téměř nedá proniknout, ale především z důvodů velké sídelní pestrosti tohoto údolí. Můžeme zde najít zbytky tradičně pojaté téměř venkovské příměstské komunity (osídlované dnes za město se stěhující střední a vyšší střední třídou), dále téměř venkovské samoty, nově vyrostlé komplexy tzv. „podnikatelského baroka“, zanikající i přežívající zahrádkářské kolonie, staré tramské chaty jakož i ty z let sedmdesátých, sídla firem, skladiště institucí i třeba mezinárodní hotel či drahou restauraci.

V první části – *Krajina ve světle lidské zkušenosti* autor prochází různými pohledy na krajinu jako místo, cituje relevantní literaturu a buduje vlastní vědeckou pozici. Vycházejí z Patočkova přirozeného světa, přechází k Tuanově (1978, 1979) konceptu krajiny jako výtvaru lidské mysli a zkušenosti, poté ke krajině jako prostoru (Tuan, Norbert-Schultz), až po krajinu coby domov, nebo krajinu jako proces.

V druhé části – *Jenerálka-vztah k místu: mezi „lokalitou“ a „lokálností“* – pak přichází ke slovu samo místo Jenerálka a začíná mluvit kromě věhlasných teoretiků hlavně autorův materiál. Autor zde vychází z pro daný projekt centrálního konceptu *bezmístnosti* (Relph 1976). Nejprve nám ukazuje sledované údolí očima zde žijících aktérů a účastníků každodenního sousedského tzv. „*place balet*“ (Rowles 1983), coby *lokálnost* (jakési „bytí uvnitř místa“) – hlubokou znalost a sžitost s místem. S ní pak kontrastuje pohled na ten samý prostor (očima v posledních dvou dekádách nově přicházejících) obyvatel, pro něž je údolí spíše jen výhodnou *lokalitou*, kulisou pro dobře oplocený ostrov sídel jejich domů či institucí. V závěrečné části se pak snaží tyto dva polární přístupy propojit.

Petr Gibas prokázal ve své práci nadprůměrně vysokou znalost oboru studií krajiny a místa. Zvláště cenný je jeho teoretický background. Bereme-li v úvahu česky psané texty o krajině jako místě (Cílek, Sádlo, P. Hájek, Gojda, Hnilička a další) Gibasova práce zahrnuje jistě nejkomplexnější komentovaný přehled relevantní zahraniční literatury, pro nějž si ji sám rád zanechám ve své knihovničce. Mimo to se autor také dovede dobře pohybovat v terénu a v těžkých podmínkách rodící se suburbánní izolovanosti provádět rozhovory i pozorování, navazovat nové kontakty. Sebraný materiál cituje, komentuje a interpretuje velmi citlivě a tak, že nám osvětluje předestřené otázky. Text neobsahuje formální nedostatky, je psán čtenářsky přístupným, přitom však přesným vědeckým jazykem.

Výsledná práce převyšuje standart obvyklý u bakalářských prací. Navrhuji Petrovi Gibasovi pokračovat v jeho výzkumu formou magisterské, nebo později doktorské práce.

Jako hodnocení vřele doporučuji jedničku a maximální možné bodové hodnocení.

5.6.2007

Vedoucí práce
Radovan Haluzík